

KURATORIUM OŚWIATY
W KRAKOWIE

Kod ucznia _____

Małopolski Konkurs Języka Polskiego dla uczniów

**dotychczasowych gimnazjów i klas dotychczasowych gimnazjów prowadzonych w szkołach
innego typu województwa małopolskiego w roku szkolnym 2018/2019**

Etap wojewódzki – 4 marca 2019 r.

**Temat: „Najpiękniej jest walczyć i zwyciężać,
ale również dobrze jest walczyć i szlachetnie przegrać.”**

Maksymalna ilość punktów - 80

Zadanie	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Punktacja	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>1</i>
Punkty przyznane														
Zadanie	15a	15b	16a	16b	16c	16d	17	18	19	20	21a	21b	21c	22a
Punktacja	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>3</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
Punkty przyznane														
Zadanie	22b	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35
Punktacja	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>2</i>
Punkty przyznane														
Zadanie	36	37	38a	38b	39	40	Suma							
Punktacja	<i>2</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>21</i>	80							
Punkty przyznane														

Kody sprawdzających

Miejsce na dane ucznia

Instrukcja

1. Arkusz zawiera 17 stron (strony 15 -17 zostały przeznaczone na brudnopis; brudnopis nie podlega ocenie).
2. Test składa się z 40 zadań, na rozwiązanie których zaplanowano 120 minut.
3. Za poprawne rozwiązanie wszystkich poleceń można maksymalnie otrzymać 80 punktów.
4. Na 15 minut przed upływem czasu przeznaczonego na rozwiązanie zadań członek Wojewódzkiej Komisji Konkursowej poinformuje o zbliżającym się czasie zakończenia konkursu.
5. Należy uważnie przeczytać wszystkie polecenia i załączone teksty.
6. Odpowiedzi należy wpisać długopisem lub piórem w wyznaczonych miejscach testu. Praca napisana ołówkiem nie będzie sprawdzana. Nie można używać wymazywalnych przyborów piśmienniczych.
7. Odpowiedzi mają być zgodne z normą językową.
8. Nie wolno używać korektora, błędną odpowiedź należy przekreślić.
9. Nie można korzystać z urządzeń elektronicznych.
10. Na arkuszu nie wolno się podpisać.

Życzymy powodzenia!

Organizatorzy konkursu

William Szekspir -*Hamlet*

1.(0-1) Postawa, którą przyjmuje bohater dramatu, od jego imienia została nazwana hamletyzmem. Wyjaśnij, na czym ona polega, przywołując przynajmniej dwie jej cechy.

2.(0-1) Kto oprócz Hamleta widzi Ducha Króla? Wymień wszystkie postacie.

3.(0-1) Przywołaj, w postaci zdań w trybie rozkazującym, dwie rady, które przed wyjazdem do Francji daje Laertesowi jego ojciec Poloniusz.

4. (0-2) Wiele refleksji księcia Hamleta ma charakter aforystyczny i funkcjonuje do dzisiaj jako tzw. „skrzydlate słowa“. Przedstaw, w jakich sytuacjach główny bohater dramatu je wypowiada:

Cytat	Sytuacja, w której Hamlet wypowiada te słowa
„Dania jest więzieniem.“	
„Idź do klasztoru.“	
„Słowa, słowa, słowa.“	
„Być albo nie być, oto jest pytanie.“	
„Reszta jest milczeniem.“	

5. (0-1) Jaką rolę w walce Hamleta o poznanie prawdy o mordercy ojca odegra grupa teatralna?

6. (0-1) Podaj trzy cechy dramatu szekspirowskiego (elżbietańskiego):

7. (0-2) Walka Hamleta o ujawnienie prawdy o morderstwie ojca kończy się tragicznie dla wielu bohaterów dramatu. Wskaż okoliczności, w których umierają:

Bohater	Okoliczności śmierci bohatera
Poloniusz	
Ofelia	
Klaudiusz	
Gertruda	
Rosencrantz i Guildenstern	

8. (0-1) Kim dla Hamleta jest Horacy? W jakich sytuacjach bohater może liczyć na jego wsparcie?

Artur Grottger – *Bitwa*

9.(0-1) Określ pozycję społeczną postaci występujących na rysunku pt. "Bitwa" i wyjaśnij, co świadczy o przynależności bohaterów sceny do określonej warstwy społecznej?

10.(0-1) W jakiej sytuacji znaleźli się powstańcy? W odpowiedzi uwzględnij wyraz twarzy, gesty i usytuowanie postaci.

Artur Grottger – *Na pobojowisku*

11.(0-1) Udowodnij, że na rysunku Grottgera pt. „ Na pobojowisku ” występuje motyw *Mater Dolorosa*.

12.(0-2) Z jakim innym motywem popularnym w polskiej literaturze i sztuce, a występującym również na rysunku, możemy skojarzyć postać starszej kobiety? Wyjaśnij jego znaczenie, odwołując się do tematyki obrazu.

Motyw: _____

Znaczenie: _____

13.(0-2)

a)(0-1) Wyjaśnij pojęcie *martyrologia*:

b)(0-1) Udowodnij, że tematyka martyrologiczna występuje w obu dziełach z cyklu „Polonia” Artura Grottgera.

Eliza Orzeszkowa - *Gloria victis*

14.(0-1) W sposobie ujęcia tematu powstania styczniowego w utworze Orzeszkowej i na rysunkach Grottgera pojawiają się cechy wspólne. Wskaż co najmniej trzy.

15.(0-2)

a)(0-1) Co znaczą tytułowe słowa "Gloria victis"?

b)(0-1) Dlaczego pisarka zmieniła *vae victis* w *gloria victis*?

16.(0-4) Na podstawie fragmentu noweli odpowiedz na poniższe pytania:

Pytasz, dlaczego świętym jest to imię? Albowiem według przykazania Pana opuścił on żonę i dzieci, dostatek i spokój, wszystko, co pieści, wszystko, co raduje i jest życia puentą, czarem, skarbem, szczęściem, a wziąwszy na ramiona krzyż narodu swego poszedł za idącym ziemią tą słupem ognistym i w nim zgorzał. Nie tutaj zgorzał. Nie w tej mogile śpi. Kędyś daleko. Ale wówczas na czele hufca tego na tę polanę przyszedł i patrzyliśmy na niego my, drzewa.

I głos jego słyszałyśmy z brzmieniem jak stal dzwoniącym, rozkazującym, niekiedy aż groźnym.

Tak grzmieć musiał w wąwozie termopilskim głos Leonidasa.

Czy Leonidas wiedział, że gdy wąwóz termopilski trupami hufca swego zasypie, stopa niewoli ziemi greckiej nie dosięże! Jeżeli wiedział, błogo mu było uścielać tę krwawą zaporę i jako pieczęć składać na niej siebie!

Ten nie wiedział. W orężnych sprawach ludzkich biegłym był, biegłość ta w dalekowiedztwo wzrok mu zaostrzała, spostrzegał wylaniającą się zza dnia ofiar i boju potworną czarną noc. Jednak szedł i prowadził, bo taką była moc słupa ognistego, który wówczas na ziemię wzbil się, taką tęsknota za obiecaną krainą wolności i takim był krzyż narodu jego, ciężki, nieznośny...

a)(0-1) Którego z bohaterów dotyczy opis? Kim była ta postać? .

b)(0-1) Na czym polega jego świętość?

c)(0-1) Jaka koncepcja historiozoficzna kryje się w tekście? Wskaż właściwy cytat.

d)(0-1) Czym różni się bohater od słynnego Leonidasa – wodza bitwy w wąwozie termopilskim?

17.(0-1) Wskaż trzy cechy dowodzące, że „Gloria victis” to poetycka baśń.

18.(0-3) Uzupełnij tabelę dotyczącą dwóch przyjaźniących się bohaterów:

Charakterystyka i losy bohaterów	Jagmin	Maryś Tarłowski
Wygląd zewnętrzny		
Cechy charakteru / zdolności / umiejętności		
Okoliczności śmierci		

Michał Bułhakow - *Mistrz i Małgorzata*

19.(0-1) Powieść Bułhakowa ukazała się drukiem dopiero w 1973 r. Podaj powód, dlaczego nie opublikowano tego utworu w ZSRR za życia autora?

20.(0-2) Wyjaśnij pojęcie *pilatyzm* oraz wskaż przykład tej postawy w obrazie Moskwy lat 30. ukazanej w powieści „Mistrz i Małgorzata”.

pilatyzm - _____

Przykład: _____

21.(0-3)

„... *Więc kimże w końcu jesteś?*

- *Jam częścią tej siły,*

Która wiecznie zła pragnąc,

wiecznie czyni dobro.” J.W.Goethe „Faust”

Odwołując się do podanego wyżej motto, wykonaj polecenia:

a)(0-1) Udowodnij, że Woland i jego świta różnią się od wizerunku diabła utrwalonego w kulturze. Określ wygląd i cechy postaci.

b)(0-1) Napisz, jaką rolę pełnią diabły w Moskwie lat 30.?

c)(0-1) Podaj przykład działania diabelskich mocy zgodnych z wymową motto.

22.(0-2)

a)(0-1) Wyjaśnij, na czym polega zabieg *powieść w powieści*?

b)(0-1) W jaki sposób zastosował go Michał Bułhakow w swoim utworze?

23.(0-1) Co symbolizują w powieści postaci (podaj przynajmniej jedno znaczenie):

a) Piłata - _____

b) Jezu Ha-Nocri - _____

24.(0-1) Czym różni się Jezua Ha-Nocri od ewangelicznego pierwowzoru - Chrystusa. Wymień dwie cechy.

25.(0-1) Co stało się ostatecznie z tytułowymi bohaterami powieści Bułhakowa?

26.(0-2) Na podstawie tekstu „Mistrza i Małgorzaty” oceń prawdziwość każdej z poniższych informacji. Wpisz P, jeśli informacja jest prawdziwa lub F, jeśli jest fałszywa.

L.p.	Informacja	P lub F
1	Asasello to niski, krępy, z rudymi włosami i wystającym kłębem diabeł. Nosi binokle z jednym okulem, w którym wybite jest szkiełko.	
2	Piłat pogardzał zdrajcą Jezui, dlatego opracował plan zgładzenia Judy z Kiriatu.	
3	Klinika psychiatryczna profesora Strawińskiego specjalizowała się w leczeniu „schizofrenii bezobjawowej”.	
4	Woland w rozmowie z Mistrzem wypowiada słynne zdanie na temat zła: „na co by się zdało twoje dobro, gdyby nie istniało zło i jak by wyglądała ziemia, gdyby z niej zniknęły cienie?”.	
5	Małgorzata poprosiła po balu Wolanda o łaskę dla ateisty Berlioza i o zwrócenie jej Mistrza.	

27. (0-1) Odwołując się do treści utworu, połącz w pary bohatera z właściwym pojęciem dla wątku, w którym występuje. Wpisz w tabelę odpowiedni numer:

A. Stiopa Lichodiejew, B. Nikanor Iwanowicz Bosy, C. Żorz Bengalski, D. Iwan Warionucha, E. Annuszka

1) pocałunek wiedźmy, 2) olej, złota podkowa, 3) głowa, 4) Jałta, 5) dolary

A	B	C	D	E

Halina Poświatowska - * * * (Zawsze kiedy chcę żyć...)

*zawsze kiedy chcę żyć krzyczę
gdy życie odchodzi ode mnie
przywieram do niego
mówię - życie
nie odchodź jeszcze*

*jego ciepła ręka w mojej ręce
moje usta przy jego uchu
szepczę*

*życie
- jak gdyby życie było kochankiem
który chce odejść –*

*wieszam mu się na szyi
krzyczę*

umrę jeśli odejdiesz

28.(0-1) W jaki sposób wielokrotnie podejmowana przez podmiot liryczny walka o przeżycie wiąże się z doświadczeniami autorki wiersza? Wskaż kontekst autobiograficzny utworu.

29.(0-1) Określ typ liryki, jaki prezentuje utwór Poświatowskiej. Uzasadnij swoją odpowiedź.

30.(0-1) Jaką metaforą posłużyła się autorka w wierszu? Określ jej funkcję.

Anna Świrszczyńska - *Budując barykadę*

*Baliśmy się budując pod ostrzałem
barykadę.*

*Knajpiarz, kochanka jubilera, fryzjer,
wszystko tchórze.*

*Upadła na ziemię służąca
dźwigając kamień z bruku, baliśmy się bardzo,
wszystko tchórze –
dozorca, straganiarka, emeryt.*

*Upadł na ziemię aptekarz
włokąc drzwi od ubikacji,
baliśmy się jeszcze bardziej, szmuglerka,
krawcowa, tramwajarz,
wszystko tchórze.*

*Upadł chłopak z poprawczaka
włokąc worek z piaskiem,
więc baliśmy się naprawdę.*

*Choć nikt nas nie zmuszał,
zbudowaliśmy barykadę
pod ostrzałem.*

31.(0-1)W jakiej sytuacji ekstremalnej znajdują się bohaterowie wiersza? Odwołaj się do kontekstu historycznego utworu.

32.(0-1) Kim jest podmiot liryczny utworu i jakie łączy go relacje z pozostałymi postaciami wymienionymi w tekście?

Reż. Milos Forman - *Lot nad kukułczym gniazdem*

33.(0-2) Przebywając w szpitalu psychiatrycznym, Randle Patrick McMurphy toczy nieustanną walkę z siostrą Mildred Ratched. Przywołaj dwie sytuacje, w których walkę McMurphy'ego z oddziałową można uznać za wygraną i dwie, z których zwycięsko wychodzi siostra Ratched.

Zwycięstwa McMurphy'ego	Zwycięstwa siostry Ratched

34.(0-2) Uzasadnij, dlaczego szpital przedstawiony w filmie może być metaforą państwa totalitarnego? Podaj przynajmniej dwa przykłady.

35. (0-2) Pacjenci szpitala pod wpływem Patricka przechodzą metamorfozę. Wskaż dwie cechy, jakimi charakteryzują się do czasu przybycia McMurphy'ego i dwie pokazujące, jak dzięki niemu zmienili się jako grupa.

Pacjenci przed poznaniem McMurphy'ego	Pacjenci pod wpływem McMurphy'ego

36. (0-2) Zinterpretuj w trzech zdaniach złożonych zachowanie Wodza Bromdena w ostatnich scenach filmu.

Strachy na Lachy - Walka Jakuba z Aniołem

*A kiedy walczył Jakub z aniołem,
I kiedy pojął że walczy z Bogiem,
Skrzydło świetliste bódl spoconym czołem,
Ciało nieziemskie kalal pyłem z drogi.
I wołał Daj mi Panie bo nie puszcze,
Błogosławieństwo na teraz i na potem,*

*A kaftan jego cuchnął kozim tłuszczem,
A szaty Pana mieniły się złotem .*

*On sam zaś Pasterz lecz o rękach gładkich,
W zapasach wołał: Łamiesz moje prawa.
I żądasz jeszcze abym sam z nich zakpił.
Ciebie co bluźnisz grozisz błogosławił! -*

*A szaty Pana mieniły się złotem,
Kaftan Jakuba cuchnął kozim tłuszczem.*

*W niewoli praw twych i w ludzkiej niewoli,
Żyłem wśród zwierząt obce karmiąc plemię,
Jeśli na drodze do wolności stoisz.
Prawa odrzucę precz a Boga zmienię!*

*I w tym spotkaniu na bydłowej drodze,
Bóg uległ i Jakuba błogosławił,
Wprzód mu odjąwszy władzę w jednej nodze,
By wolnych poznać po tym że kulawi.*

37.(0-1) Uzupełnij podany tekst.

Piosenka to współczesna interpretacja historii zapisanej w Biblii w _____
Według tej opowieści Jakub po walce z aniołem otrzymał nowe imię _____,
które oznacza _____.

38.(0-2)

a) (0-1) O co w piosence Jakub walczy z Bogiem?

b) (0-1) Kto jest zwycięzcą w tej walce? Uzasadnij odpowiedź.

39.(0-1)

Jaką funkcję pełni nagromadzenie czasowników w piosence o walce Jakuba z aniołem?

